Nr 198.

Uppläst och godkänd hos Första kammaren den 9 juni 1910.
— — — — Andra kammaren den 9 juni 1910.

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående bevillning af fast egendom samt af inkomst, dels ock i ämnet väckta motioner.

(Bevillningsutskottets betänkande nr 30 och memorial nr 35.)

Till Konungen.

Genom proposition nr 89 af den 11 mars 1910 har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande af bifogadt utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att antaga ett propositionen bilagdt förslag till förordning angående bevillning af fast egendom samt af inkomst.

Det förslag till bevillningsförordning, som nu af Eders Kungl. Maj:t förelagts Riksdagen, företer vid jämförelse med gällande bevillningsförordning den skillnaden, att alla i den sistnämnda förekommande bestämmelser

angående taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering utgallrats för att jämte de i inkomstskatteförordningen gifna stadgandena i samma ämne efter omarbetning i vissa delar sammanföras i en särskild förordning.

I öfriga delar hafva de i bevillningsförordningen nu förekommande föreskrifterna icke undergått någon mera genomgripande omgestaltning, utan hafva ändringarna hufvudsakligen haft till syfte att på sådana punkter, där bristande öfverensstämmelse mellan förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt samt bevillningsförordningen ansetts kunna medföra olägenheter, i den sistnämnda förordningen vidtaga erforderliga jämkningar.

Angående de särskilda paragraferna i förslaget får Riksdagen anföra följande.

8 §.

Vid uppräkningen af de intäkter, hvilka icke skola taxeras såsom inkomst, har Riksdagen ansett böra tilläggas ett nytt stycke af hufvudsakligen samma innehåll som 10 § 2 mom. 2:o) e) i gällande bevillningsförordning. Med afseende å skälen såväl för det nya styckets införande som för de vidtagna ändringarna i motsvarande nu gällande föreskrifter får Riksdagen hänvisa till hvad Riksdagen i sin skrifvelse till Eders Kungl. Maj:t i anledning af Eders Kungl. Maj:ts proposition med förslag till inkomst- och förmögenhetsskatt yttrat angående 8 § i nämnda förslag.

9 §.

I denna paragraf hafva vidtagits vissa redaktionsförändringar i enlighet med dem, som företagits med afseende å 7 § 3:o) i förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt samt momentet 2:o) af de till samma förordning hörande särskilda anvisningarna.

12 §.

I öfverensstämmelse med hvad af Riksdagen beslutits beträffande 5 § 2 mom. f) förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt har Riksdagen ansett äfven i denna paragraf 2 mom. b) böra vidtagas sådan ändring, att frihet från utgörande af inkomstbevillning icke skall tillkomma andra sparbanker än dem, hvilkas reservfond vid senaste bokslut icke uppgått till fem procent af insättarnas fordran, och ej heller vidare få åtnjutas af de i förevarande

moment af Eders Kungl. Maj:ts förslag upptagna ränte- och kapitalförsäkringsanstalterna.

13 §.

Enskild motionär har inom Riksdagen påyrkat sådan ändring i de nu gällande och äfven i Eders Kungl. Maj:ts förslag bibehållna stadgandena rörande beskattningsort, att särskilda bestämmelser i detta afseende skulle meddelas med afseende å beskattning af inkomst, som härflutit af »bergsbruk, kalk- och stenbrott, kvarn, sågverk, fabrik, mekanisk verkstad eller annan industriell näring eller handtverk eller sådan binäring till jordbruket, för hvilken bevillning såsom för inkomst af arbete skall utgå», allt under förutsättning att rörelsen drifves med en arbetsstyrka af minst tjugo man; och skulle enligt motionärens förslag inkomst af dessa rörelsegrenar taxeras vid hufvudkontoret samt å de orter, där arbetsplatserna äro belägna och där arbetarne under anställningstiden äro bosatta med den fördelning mellan de särskilda orterna, som i motionen närmare angifves.

Till stöd för sina yrkanden har motionären anfört följande:

»Nu gällande bevillningsförordning innehåller beträffande fördelningen af det beskattningsbara beloppet af inkomst å sådana företag, som drifvas inom olika kommuner, fasta bestämmelser endast beträffande inkomst af bankrörelse, järnvägsdrift, kanaldrift och vatten- och kraftledningsföretag. För öfriga företag däremot, som till största delen ägas af aktiebolag, finnas inga bestämda regler att gå efter. Inkomsten skall taxeras å den eller de orter, där rörelsen eller någon hufvudsaklig gren däraf på mera självständigt sätt eller i afsevärd omfattning drifvits; men i fall sådana bestämda orter icke förefunnits, äfvensom för inkomst af kapital, där bolaget har sin styrelse. Denna bestämmelse är ju mycket sväfvande, och det ligger faktiskt i vederbörande bolagsstyrelses händer att efter godtfinnande reglera fördelningen af inkomsten mellan olika kommuner, å hvilken den skattskyldige äfven jämlikt 17 § skall afgifva förslag.

De flesta större arbetsgifvareföretagen i vårt land hafva formen af aktiebolag, och mycket vanligt är att dessa hafva sina styrelser och hufvudkontor belägna i andra kommuner än deras respektive grufvor, fabriker med flera arbetsplatser äro belägna. Den mer och mer tilltagande trustbildningen medverkar ytterligare till arbetsgifvarevinstens koncentrering på ett fåtal platser i landet, förnämligast Stockholm. Då nu den reformerade kommunala rösträtten på många ställen, särdeles vid större arbets-

centra, torde i väsentlig mån öfverflytta bestämmanderätten i kommunens angelägenheter från arbetsgifvarna och deras anhängare på arbetarne, ligger det nära till hands, att de förra skola söka undandraga arbetarsamhällena beskattningsrätten på mesta möjliga af arbetsgifvarnes inkomster och i stället öfverföra dem på sina hufvudkontor, hvilka kanske kunde komma att sammanföras till något »miljonärssamhälle», där den kommunala beskattningen skulle blifva »blot til Lyst». Detta skulle kolossalt öka kommunalskatterna i de landskommuner, där större arbetscentra äro belägna, icke blott för arbetarne utan äfven för alla andra, som ej hafva sin hufvudsakliga utkomst af aktier i de ifrågavarande företagen. Detta vore så mycket orättvisare, som de dominerande utgiftsposterna för en kommun, fattigvården och skolstaten, undergå så stark ökning just på grund af folkkoncentreringen vid de större arbetsplatserna, hvilka ytterligare poster ökas genom det starka ombyte af arbetare, som praktiseras af många större arbetsgifvare. Som exempel på den ökning i kommunala utgifter, som ett större arbetsföretag kan åstadkomma, må anföras några siffror från Jukkasjärvi socken, som 1903 fick till beskattningsföremål de första större arbetsföretagen inom kommunen Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag och Tuolluvaara grufaktiebolag. Nedanstående siffror rörande fattigvården grunda sig på utdrag ur kommunens kassajournaler och äro icke fullt exakta, då fattigkassans behållning ingå i summorna för vissa år. Siffrorna angående utdebitering äro hämtade från respektive års debiterings- och uppbördslängder.

Fattigvården.

År	inom ursprungliga socknar		inom Kiruna och järnvägslin.		Summa		
1903			300	—			
1904	5,500	—	4,600	—	10,100	—	
1905	8,730	—	7,000	—	15,700	—	
1906	9,734	67	9,001	86	18,736	53	
1907	10,943	30	15,420	46	26,363	76	
1908	12,439	34	27,441	34	39,880	34	
1909					60,000	—	ungefärl.
1910					60,000	—	beräknadt

Utdebitering af kommunalutskylder.

Fyrktal	År	Kommun		Kyrka och skola		Vägskatt		Summa		öre pr fyrk
64,860	1901	5,721	55	8,293	07	Under 1901—1906 utdebiterad med kronoskattten.		14,014	62	21
85,217	1902	12,552	50	19,061	88			31,614	38	31
146,950	1903	10,290	22	30,148	96			40,439	18	24 3/4
175,820	1904	47,756	60	41,536	14			89,292	74	44
368,138	1905	57,641	70	60,523	48			118,165	18	31
443,162	1906	63,505	33	81,332	21			144,837	54	32
846,605	1907	103,286	54	70,079	06	44,134	20	217,499	80	20 *
774,663	1908	102,317	83	101,148	97	54,184	40	257,651	10	26 *
836,989	1909	108,808	63	120,526	49	74,958	—	304,293	12	27,4 *

* oberäknadt vägskatt som uppgått 1907 till 15 öre pr fyrk
» » » » 1908 » 20 » » »
» » » » 1909 » 25 » » »

En del af ökningen beror på att, sedan fyrktalet inom kommunen mångdubblats, såväl fattigvård som skolväsen inom den äldre delen af socknen kunnat bättre tillgodoses, men den ojämförligt största delen kommer likväl på Kiruna och ökningen särskildt i fattigvård för detta samhälle är störst under de två sista åren, beroende därpå, att det utslitande malmlastningsarbetet först då hunnit börja göra sin verkan, men hittills mest dock därpå, att en hel del arbetare antingen ej fått behålla sitt arbete hos bolaget eller ock själfmant slutat, rest sin väg och lämnat sina familjer kvar där.

De båda grufbolagens, och socknens i öfrigt, fyrktal ha under åren 1901—1909 tillväxt sålunda.

År.	L. K. A.-B.	Tuolluv. Gruf-A.-B.	Öfriga beskattningsföremål.	Summa.
1901	3,675 fast fyrk		61,185	64,860
1902	7,128 »	11	78,078	85,217
1903	49,370 »	11	97,569	146,950
1904	46,045 »	109	129,666	175,820
1905	223,346 »	329	144,463	368,138
1906	237,191 »	6,957	244,148	443,162
1907	561,886 »	21,868	262,851	846,605
1908	482,838 »	29,236	262,589	774,663
1909	516,187 »	22,703	298,099	836,989

Sista tabellens siffror visa, hvilken stor betydelse de båda stora arbetsgifvarnes inkomster ha som skatteobjekt för kommunen. Så länge de båda bolagen skatta som hittills L—K A.-B med 90 och Tuolluvaara-bolaget med 85 % af hela den beskattningsbara inkomsten, kan man därför säga, att de någorlunda i riktig proportion bidraga till de genom arbetsföretagen tillkomna kolossala ökningarne i fattigvård och skolväsen. Men någon säkerhet för att detta skall fortfara har kommunen icke. Sedan det af bolagen godkända köpingsförslaget, som omfattade både dessa och andra närliggande gruffält, af regeringen slopats och ersatts med ett mindre municipalsamhälle, i hvilket visserligen större delen af arbetarbefolkningen intogs, men däremot inga gruffält, har L—K A.-B. (oaktadt afgifna försäkringar att det icke alls var meningen undandraga något af den inkomst, för hvilken skatt erlägges till Jukkasjärvi socken att betala municipalskatt till Kiruna grufsamhälle), har bolaget några månader efteråt, så snart det blef fråga om att uppgöra den första fyrktalslängden, haft mod att bjuda — 10 % af denna inkomst till beskattning inom municipalsamhället, som innesluter mera än 80 % af deras arbetare. Och då municipalstämman icke ville gå in härpå, uttalade bolagets representant, att sannolikt skulle Stockholm i framtiden komma att få mera och Jukkasjärvi kommun mindre af inkomsten. Kändt är, att bolaget sträfvar att få municipalsamhället till köping, och skulle bolaget då kunna draga sig från att betala större delen af kommunalutskylder till den nya köpingskommunen, hvilken dock får vidkännas de kommunala utgifter för skolor och fattigvård m. m., som äro en följd af bolagets verksamhet.

Bristen af en tydlig föreskrift i bevillningsförordningen om huru fördelningen mellan olika kommuner af uppskattad inkomst af industrirörelse skall ske, och de grunder, som därvid skola följas, föranleder också i många fall inom olika delar af landet till tvister och stridigheter mellan de olika kommunerna, som äro berättigade till andel af dylik beskattning. Då den skattskyldige i sin självdeklaration enligt § 17 afgifver förslag till sådan fördelning och därvid af en eller annan anledning särskildt vill gynna någon viss af respektive kommuner med större andel än densamma rätteligen borde tillkomma, så är det ytterst svårt för den eller de kommuner, som anser sig däraf förnärmade, att vinna rättelse, enär då vederbörande taxerings- eller pröfningsnämnd gör ändring i hvad den skattskyldige i sådant fall föreslagit, så anföres af den sistnämnde oftast besvär till högsta instanserna, hvilket drager en tid vanligen af flera år innan ett dylikt beskattningsmål blir i högsta instans slutligen afgjordt. Då det omtvistade kan uppgå till stora belopp och i afsevärd mån inverka på vederbörande kommuners ekonomi, så verkar det osäkerhetstillstånd, som gör sig gällande under tiden ett dylikt tvistemål ligger under pröfning, särdeles besvärligt och förryckande, ty den kommun, som utdebiterat afgift för det omtvistade beloppet, löper ju risken att blifva ådömd återbetalning, och får i så fall det ifrågavarande beloppet, som redan användts för kommunens allmänna behof, utdebiteras några år efteråt på dem, som då äro skattskyldiga, och därvid ofta med sin anpart drabbar sådana personer, som under senare tid inflyttat i kommunen, hvilket ej kan anses rättvist. Såsom ett exempel på sådana fall kan anföras, att den kommun, där jag är bosatt, nämligen Gellivare, för några år sedan till Aktiebolaget Gellivare Malmfält dömdes att återbära cirka 13,000 kronor, hvilket belopp måste uttaxeras på de personer, som voro skattskyldiga inom kommunen 3 år efter, sedan det kommunen frändömda beloppet utdebiterades första gången.

Af det ofvan anförda torde framgå såväl nyttan som nödvändigheten af, att förtydligande tilläggsbestämmelser införas i kungl. förordningen angående bevillning af fast egendom samt af inkomst §§ 12 och 17 samt i instruktion för taxeringsmyndigheterna § 3.»

Med afseende å bankrörelse, järnvägs- och kanaldrift samt vattenverk och elektriska kraftstationer innehåller nuvarande bevillningsförordning specificerade bestämmelser i fråga om de orter, där rörelsen skall taxeras till bevillning, och grunderna för den totala inkomstens fördelning mellan dessa orter. I likhet med motionären anser Riksdagen önskvärdt, att dylika

bestämmelser måtte kunna lämnas äfven för andra rörelsegrenar, i den mån dessa hvar för sig äro till verksamhetssätt och organisation så likartade, att orättvisor i enskilda fall icke äro att befara just därigenom att taxeringsmyndigheterna hindras att taga hänsyn till hvarje skattskyldigs särskilda förhållanden. Något beslut att i anledning af motionärens förslag redan nu i bevillningsförordningen införa bestämmelser i det af honom antydda syftet har Riksdagen emellertid icke ansett böra ifrågakomma, utan synes härför erfordras en särskild utredning, hvilken lämpligen synes kunna åvägabringas i sammanhang med öfriga för den kommunala skattskyldighetens ordnande erforderliga förarbeten. Vid denna utredning synes äfven böra tagas under öfvervägande det af motionären framhållna önskemålet, att i sådana fall, där rörelse bedrifves inom en kommun, men de i rörelsen sysselsatta arbetarne till väsentlig del äro boende i en annan kommun, denna senare må kunna erhålla del i den på rörelsen belöpande kommunalskatten.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt har Riksdagen ansett sig böra hos Eders Kungl. Maj:t hemställa om sådan utredning, som af Riksdagen här ofvan angifvits.

14 §.

Med afseende å första punkten i denna paragraf, hvilken till sitt innehåll motsvaras af 27 § i förslaget till förordning om inkomst- och förmögenhetsskatt, har Riksdagen af skäl, som vid behandlingen af sistnämnda lagrum åberopats, ansett sig böra afslå Eders Kungl. Maj:ts förslag.

Beträffande andra punkten i paragrafen har Riksdagen inhämtat, att behof af sådan öfverenskommelse med främmande land, hvarom där förmäles, yppat sig med afseende å beskattningen af vissa större affärsföretag, som utöfva sin rörelse dels inom och dels utom Sverige; och då åstadkommandet af tillfredsställande öfverenskommelser torde underlättas, därest bemyndigande lämnas Kungl. Maj:t att utan Riksdagens vidare hörande ingå öfverenskommelser af ifrågavarande slag, samt det här endast gäller fördelningen af inkomstbeloppet mellan Sverige och annat land, har Riksdagen funnit sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag i denna del.

Riksdagen får sålunda *dels* för Eders Kungl. Maj:t tillkännagifva, att Riksdagen, som icke kunnat oförändradt bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag till förordning angående bevillning af fast egendom samt af inkomst, antagit samma förslag med de ändringar och tillägg härvid fogade bilaga utvisar, *dels ock* hos Eders Kungl. Maj:t anhålla, att Eders Kungl. Maj:t måtte i sammanhang med öfriga för den kommunala skattskyldighetens

ordnande erforderliga förarbeten låta utreda, huruvida noggrannare bestämmelser i fråga om ej mindre de orter, där rörelse skall taxeras till bevillning, än äfven grunderna för den totala inkomstens fördelning till beskattning mellan dessa, må kunna meddelas med afseende å andra rörelsegrenar än bankrörelse, järnvägs- och kanaldrift, vattenverk och elektricitetsverk, rörande hvilka dylika föreskrifter redan äro gällande.

Stockholm den 9 juni 1910.

Med undersåtlig vördnad.

Bilaga.

Förordning angående bevillning af fast egendom samt af inkomst.

1 Kap.

1 §.

Till staten erlägges bevillning af fast egendom samt af inkomst enligt bestämmelserna i denna förordning. Denna skatt utgår på grund af taxering, som verkställes i den ordning och med ledning af de uppgifter, hvarom särskildt är stadgadt.

2 Kap.

Bevillning af fast egendom.

2 §.

För all inom riket belägen *fast egendom,* hvartill ock räknas *frälseränta,* skall, med de undantag, som i 5 § upptagas, bevillning utgöras efter fastighetens uppskattade värde.

Denna bevillning utgår:

a) för *jordbruksfastighet* med sex tiondedels öre för hvarje fulla etthundra kronor samt

b) för *all annan fastighet* och *frälseränta* med fem tiondedels öre för hvarje fulla etthundra kronor af taxeringsvärdet.

3 §.

Bevillning för fast egendom erlägges af den, som för nästföregående året författningsenligt mantalsskrifvits eller bort mantalsskrifvas såsom ägare eller innehafvare af fastigheten. Bevillningen erlägges af *ägaren* utom i följande fall, då bevillningen utgöres af *innehafvaren,* nämligen:

a) för jordegendom, som besittes med stadgad åborätt eller är af allmän myndighet eller af stiftelse till begagnande mot lifstidsstädja upplåten, för i stad befintlig så kallad ofri tomt, hvarifrån innehafvaren ej må skiljas så länge han erlägger tomtören eller utan att vederbörlig lösen gifves, för område, som är upplåtet med tomträtt, samt för skogsområde, som blifvit upplåtet till bergshandteringens understöd, till sågverk eller kanalbolag eller ock innehafves af stad eller annan menighet;

b) för jordegendom eller annan fastighet, som antingen är till boställe eller eljes på lön anslagen, såvida ägaren enligt 5 § *a*) eller *b*) är från fastighetsbevillning fri och hela fastigheten är åt endast *en* person upplåten;

c) för lägenhet, som är till besittning på viss tid eller på lifstid från annan egendom afsöndrad.

Har efter mantalsskrifningen för nästföregående år skattskyldig ägare eller innehafvare af fastigheten aflidit, påföres bevillningen hans stärbhus.

4 §.

1 mom. *Fast egendom* skall uppskattas till det värde, egendomen haft nästföregående år. Detta värde bestämmes med ledning af de om hvarje särskild egendoms storlek, beskaffenhet och afkastning inhämtade upplysningar samt erhållna uppgifter om areal och olika ägoslag samt arrende- eller hyresafgifter, köpeafhandlingar och värderingar för egendomens belåning eller försäkrande mot brandskada.

2 mom. *Frälseräntas kapitalvärde* uppskattas till tjugu gånger det belopp, hvartill samma ränta efter nästföregående års markegång uppgått, såframt icke räntan, i enlighet med 14 § kungl. kungörelsen den 11 maj 1855, utgår efter medelmarkegångspris, i hvilket fall detta senare bör läggas till grund för beräknandet af räntans belopp. Dock iakttages, att frälseräntas kapitalvärde alltid sättes i fulla hundratal kronor, så att möjligen öfverskjutande belopp icke beräknas.

3 mom. Det värde, hvartill fast egendom blifvit uppskattad, skall utan förnyad uppskattning bibehållas oförändradt under fem år, därest icke under tiden mellan två på hvarandra följande allmänna fastighetstaxeringar sådana inträffade förhållanden, som i 2 § af de till ledning vid taxeringen utfärdade särskilda anvisningarna närmare omförmälas, påkalla förändrad värdering.

4 mom. Uppskattning af värdet å sådan fast egendom, som omförmäles i 5 § *c*), äger icke rum.

5 §.

Fastighetsbevillning erlägges *icke* af

a) staten;

b) akademier, vetenskapliga samfund, allmänna undervisningsverk och barmhärtighetsinrättningar: för dem tillhöriga allmänna platser, tomter och byggnader;

kommuner och andra menigheter: för dem tillhöriga, inom deras eget område belägna allmänna platser, tomter och byggnader;

regementen och officerskårer: för deras vid mötesplatser till begagnande under mötena uppförda byggnader;

nykterhetsföreningar: för dem tillhöriga byggnader, afsedda för deras verksamhet; samt

enskilda personer eller samfund: för dem tillhöriga kyrkor och bönehus;

allt dock endast såframt nu omförmälda allmänna platser, tomter, byggnader, kyrkor och bönehus icke nästföregående år lämnat ägaren någon inkomst; börande i motsatt fall fastighetsbevillning utgöras för så stor del af fastighetens taxeringsvärde, som enligt den i de särskilda anvisningarna till ledning vid taxeringen bestämda grund motsvarar inkomstbeloppet;

c) ägare af kanal, järnväg och annan farväg eller farled samt flottled: för den mark, som af anläggningen upptages, äfvensom för själfva kanal- och vägbyggnaden, hvarunder jämväl inbegripas de för anläggningens begagnande erforderliga stationshus, verkstäder och andra byggnader; och

d) ägare eller innehafvare af lägenhet med tillhörande åbyggnad, då lägenhetens hufvudsakliga värde utgöres af åbyggnaden och ej öfverstiger 500 kronor, därest lägenhetens innehafvare eller, om han är gift, den andra maken ej eljest erlägger bevillning af fast egendom eller inkomst eller innehafvarens eller makarnas inkomster, däri inbegripet det hyresvärde, åbyggnaden kan äga, ej öfverstiga 500 kronor; skolande hvad i denna punkt stadgas äga tillämpning jämväl i det fall, att någon äger byggnad å mark, som af annan äges eller innehafves.

I fall, då, af anledning att ägare eller innehafvare af fastighet aflidit, stärbhus jämlikt 3 § bör erlägga bevillning för fastigheten, må taxeringsmyndighet kunna medgifva befrielse från bevillning, därest behållningen i boet ej öfverstiger 10,000 kronor samt den aflidne efterlämnat änka, oförsörjda barn eller andra stärbhusdelägare, som varit beroende af honom för sin försörjning. Sådan förmån må dock tillgodokomma allenast stärbhus efter här i riket mantalsskrifven svensk medborgare.

6 §.

Vid uppskattning af fast egendom skola särskilda värden, slutande å fulla hundratal kronor, utsättas:

a) å jordbruksfastighet:

för hvarje hemman och jordlägenhet eller, om hemmanet eller lägenheten består af två eller flera brukningsdelar eller afsöndring af jord därifrån ägt rum, för hvarje sådan brukningsdel (arrendegård, torp m. m.) eller jordafsöndring; samt

för skogsområde, som omförmäles i 3 § *a*),

b) å annan fastighet:

för tomt i stad, köping och därmed jämförlig ort;

för åbyggnad å sådan tomt;

för lägenhet med tillhörande åbyggnad, då lägenhetens hufvudsakliga värde utgöres af åbyggnaden;

för byggnad, belägen på jordbruksfastighet, men icke afsedd för det därå drifna jordbruk eller dit hörande näring;

för fiske, som är i jordebok särskildt upptaget; samt

för frälseränta.

7 §.

Fast egendom taxeras inom den ort, där egendomen är belägen.

3 Kap.

Bevillning för inkomst af kapital och arbete.

8 §.

1 mom. Såsom inkomst enligt denna förordning skola, med undantag och efter afdrag, som här nedan i detta kapitel stadgas, taxeras skattskyldigs årsintäkter i penningar eller penningars värde af kapital och arbete.

Förmån af bostad äfvensom hvad skattskyldig för sin och sin familjs räkning direkt tillgodogjort sig från egen näring eller eljes af förnödenheter och varor, som han fört i handel eller tillverkat, skola följaktligen äfven räknas såsom inkomst.

Såsom inkomst taxeras icke:

hvad som förvärfvats genom giftorätt, arf eller testamente eller i hemföljd, morgongåfva eller fördel af oskiftadt bo eller genom gåfva eller ock erhållits i form af sådant periodiskt understöd, som lämnats såsom bidrag till undervisning eller uppfostran eller eljest utgifvits på grund af lagligen åliggande försörjningsplikt eller till understöd åt hemmavarande familjemedlemmar,

vinst å icke yrkesmässig afyttring af fast eller lös egendom, som tillfallit säljaren annorledes än genom köp eller byte eller ock af honom förvärfvats genom köp eller byte och varit i hans ägo, om det är fast egendom, tio år eller därutöfver och eljes fem år eller därutöfver;

ersättning för skada till följd af olycksfall i arbete, så ock hvad som eljes på grund af sjuk- eller olycksfallsförsäkring tillfallit den försäkrade eller hans stärbhus;

kapital, som på grund af lif- eller kapitalförsäkring tillfallit den försäkrade eller hans stärbhus;

hvad som af staten anvisats till bestridande af de med erhållna tjänster eller uppdrag förenade särskilda kostnader, såsom:

resekostnadsersättning,

å stat uppförd häst- och båtlega,

officerares lönetillägg för tjänstehästar samt furageersättning,

anslag till skrifmaterialier, kontorshyra och andra expenser,

traktamente för förrättning å annat ställe än tjänstemans eller i förrättningen deltagande persons vanliga boningsort,

arfvode eller traktamente för kommendering utom station,

fältaflöning under krigstid,

samt arfvode eller traktamente för deltagande i riksdag, statsrevision, kyrkomöte eller kommitté å annan ort än där arfvodes- eller traktamentstagaren varit bosatt.

2 mom. Skattskyldigheten för inkomst enligt denna förordning afser den inkomst, som åtnjutits under det nästföregående kalenderåret eller, då räkenskapsår icke sammanfaller med kalenderår, det räkenskapsår, som gått till ända närmast före den 1 mars det år, taxeringen sker.

Är skattskyldig gift, skall i hans taxering enligt denna förordning inbegripas jämväl hustruns inkomst; dock att i fall, där hustrun haft inkomst, som rättsligen varit från mannens förvaltning undantagen, hustrun skall taxeras därför.

3 mom. För inkomst af kapital eller arbete skall, med iakttagande

af bestämmelserna i 12 § härnedan, bevillning erläggas med en tiondedels procent af inkomstbeloppet.

9 §.

1 mom. Till inkomst af *kapital* räknas:

a) ränta af utlånade eller i räntebärande obligationer nedlagda eller hos penningförvaltande verk eller enskilde insatta penningar;

b) krono- och kyrkotionde eller ersättning därför, som åtnjutits af patronus ecclesiæ; samt

c) utdelning af aktier i utländska aktiebolag.

2 mom. Till inkomst af *arbete* räknas:

a) inkomst af rörelse eller yrke, såsom:

1:o) af bergsbruk, kalk- och stenbrott jämte därtill hörande verk, inrättningar och näringar; kvarnar och sågverk; fabriker, mekaniska verkstäder, brännvinsbrännerier och andra för varors tillverkning eller förädling anlagda inrättningar; mejerihandtering, potatismjölfabriker och andra binäringar till jordbruket, i den mån de icke afse tillgodogörande af eget jordbruks produkter; penningrörelse, handelsrörelse, skeppsrederi, sjöfart, handtverk eller annan näring;

2:o) af till allmän trafik upplåten kanal, järnväg eller annan farled samt flottled; och

3:o) hvad som förvärfvas genom utöfning af vetenskap, konst eller handaslöjd;

b) inkomst af arbetsanställning, tjänst eller pension, såsom:

inkomst och bostads- eller annan förmån af allmän eller enskild tjänst, därunder inbegripet särskildt tjänsteuppdrag, såsom aflöning, arfvode, traktamente, sportler m. m., så ock den behållna inkomst, som, enligt gällande föreskrifter, kan vid lediga ecklesiastika sysslor tillfalla de under konsistoriernas vård eller annan allmän förvaltning ställda kassor;

inkomst och förmån af arbetsanställning eller stadigvarande uppdrag;

pension, lifränta och undantagsförmån;

periodiskt understöd, såframt det icke lämnas såsom bidrag till mottagarens undervisning eller uppfostran eller eljes utgifves på grund af lagligen åliggande försörjningsplikt eller till understöd åt hemmavarande familjemedlemmar;

c) vinster af tillfällig natur, därunder inbegripen vinst å icke yrkesmässig afyttring af fast eller lös egendom, som förvärfvats genom köp eller byte och varit i säljarens ägo, om det är fast egendom, under mindre

än tio år och eljest under mindre än fem år, dock efter afdrag af möjligen liden förlust å andra likartade affärer;

d) inkomst af arrende af kronoegendom, så beräknad som i 6 § af särskilda anvisningarna sägs;

e) all annan i denna § ej särskildt omförmäld skattepliktig inkomst, som icke är genom fastighetsbevillning beskattad.

10 §.

Skyldige att utgöra inkomstbevillning äro:

a) svensk medborgare, som är eller bör vara i riket mantalsskrifven: för den inkomst, han åtnjutit, vare sig här eller från utrikes ort;

b) svensk medborgare, som icke är eller bör vara i riket mantalsskrifven: för den inkomst, han härifrån åtnjutit;

c) utlänning:

för inkomst af näring, som här bedrifvits, och för härifrån uppburen lön eller pension;

skolande utlänning, som på grund af vistelse här i riket för annat ändamål än idkande af studier är eller bör vara härstädes mantalsskrifven, erlägga bevillning jämväl för annan inkomst, som af honom här förvärfvats eller härifrån åtnjutits, äfvensom för inkomst, som utifrån införd, af honom här användts.

Hvad här ofvan säges om enskild person gälle ock i tillämpliga delar om menigheter, samfund, stiftelser, verk och inrättningar, föreningar för ekonomisk verksamhet samt andra juridiska personer, i den mån de icke äro i denna förordning från inkomstbevillning frikallade, äfvensom om oskiftadt stärbhus och bolag, därunder jämväl inbegripna sådana, som enligt särskild författning äro skyldiga afstå sin vinst. Vanliga handelsbolag, kommanditbolag, enkla bolag och rederier, som ej äro aktiebolag, taxeras icke, utan hänföres deras inkomst till de särskilda delägarnas inkomst med belopp, som för en hvar motsvarar hans andel af bolagets inkomst.

4 Kap.

Grunder för inkomsternas beräknande.

11 §.

1 mom. Vid beräkning af skattskyldigs inkomst nästföregående år *må afdrag icke ske:*

a) för den skattskyldiges och hans familjs utskylder och lefnadskostnader samt därtill hänförliga utgifter, däri inbegripet hvad den skattskyldige till annan utbetalat såsom bidrag till dennes undervisning eller uppfostran eller eljes på grund af lagligen åliggande försörjningsplikt eller hvad han till understöd åt hemmavarande familjemedlemmar utgifvit;

b) för arrende- eller hyresvärde å sådan, kanal, järnväg och annan farled samt flottled tillhörande mark och byggnad, som enligt 5 § är fri från bevillning;

c) för ränta å den skattskyldiges eget, i hans rörelse eller yrke nedlagda kapital;

d) för hvad som användts till fast egendoms förbättring, tillökning af inventarier eller kapitalafbetalning å skuld.

Har förening, som sträckt sin verksamhet utom medlemmarnes krets, lämnat sina kunder, vare sig de tillhört föreningen eller icke, pristillägg, rabatt eller annan sådan utdelning i förhållande till gjorda inköp eller försäljningar, må afdrag för dylik utdelning icke äga rum, där ej utdelningen skett i omedelbart samband med köp eller försäljning, hvarpå utdelningen grundats, hvaremot förening, som icke sträckt sin verksamhet utom medlemmarnas krets, må åtnjuta afdrag för all utdelning, hvarom här sägs, för såvidt den utgått efter grunder, som varit före köpet eller försäljningen bestämda.

2 mom. Däremot *må afdrag ske:*

1:o) vid beräkning af inkomst utaf kapital:

för ränta å upplånadt kapital;

ägande, därest hustru är enligt 8 § 2 mom. särskildt skattskyldig, den af makarna, som haft behållen inkomst af kapital, åtnjuta afdrag äfven för den andre åliggande skuldränta, som icke kunnat täckas af dennes egen inkomst af kapital; samt

2:o) vid beräkning af inkomst utaf arbete:

a) för det genom fastighetsbevillning beskattade, hyresvärdet motsvarande belopp af fem för hundra af taxeringsvärdet å fastighet, som af ägaren begagnats till utöfvande af sådan verksamhet, hvarom i 9 § 2 mom. *a)* 1:o) och 3:o) sägs;

b) för ränta å lånt rörelsekapital; och

c) med skäligt belopp för värdeminskning å grufvor, inventarier och annan dylik egendom, som användts i skattskyldigs rörelse eller yrke.

Afdrag må jämväl ske:

för öfriga utgifter för inkomstens förvärfvande och bibehållande såsom arrende- eller hyresafgift;

utgifter för underhåll af fastighet och inventarier;

aflöning, kost och öfriga utgifter för de i skattskyldigs verksamhet använda biträden och arbetare;

kontors- och andra förvaltningskostnader; äfvensom

kostnad för utöfning af vetenskap, konst eller handaslöjd;

så ock för afgifter till pensions-, änke- och pupill-, understöds- eller annan sådan kassa, i hvilken det ålegat någon på grund af hans tjänst att vara delägare.

I det fall, att ersättning för särskilda med tjänst eller uppdrag förenade kostnader, hvarom i 8 § 1 mom. förmäles, blifvit af staten särskildt anvisad, får likväl afdrag för kostnaderna icke äga rum.

12 §.

1 mom. Bevillning för inkomst af kapital eller arbete äger icke rum, när den skattskyldiges eller, i fråga om äkta makar, deras sammanräknade årsinkomster understigit 500 kronor.

Hafva dessa inkomster icke uppgått till 1,200 kronor, äro 450 kronor, hafva de uppgått till 1,200 kronor, men icke till 1,800 kronor, äro 300 kronor af inkomsten af kapital och arbete fria från bevillning.

Det belopp, för hvilket bevillning sålunda icke äger rum eller som får från uppskattad inkomst såsom bevillningsfritt afdragas, skall ökas, där den skattskyldige hufvudsakligen försörjer, jämte sig själf, sammanlagdt mer än tre personer eller å ort, där lefnadskostnaderna äro synnerligen höga i jämförelse med förhållandet inom riket i allmänhet, äfvensom där skattskyldigs skatteförmåga eljes på grund af särskilda förhållanden (långvarig sjuklighet, stark skuldsättning, olyckshändelse och dylikt) är väsentligen nedsatt; dock att denna ökning icke må för någon skattskyldig eller, i fråga om äkta makar, för dessa gemensamt öfverstiga 200 kronor.

Befrielse från eller lindring i bevillningen, hvarom här stadgas, får dock icke åtnjutas af enskild skattskyldig för inkomst, som beskattas inom annan kommun än den, där den skattskyldige är mantalsskrifven, eller, om taxeringen afser under nästföregående år afliden persons inkomst, där han då varit mantalsskrifven, samt ej heller af bolag.

Hafva enligt 8 § 2 mom. makar blifvit särskildt taxerade, skall bevillning ändock beräknas efter de för dem båda taxerade beloppen sammanräknade och påföras makarna efter storleken af hvarderas taxerade belopp.

För inkomst, som afliden här i riket mantalsskrifven svensk medborgare i lifstiden åtnjutit, må taxeringsmyndighet kunna medgifva be-

frielse från bevillning, därest behållningen i boet ej öfverstigit 10,000 kronor samt den aflidne efterlämnat änka, oförsörjda barn eller andra stärbhusdelägare, som varit beroende af honom för sin försörjning.

För bevillning, som påföres för inkomst, hvilken afliden person i lifstiden åtnjutit, svare stärbhus icke med mera än tillgångarna i boet. Är boet skiftadt, svare bodelägare icke för mera än hvad af bevillningen å hans lott belöper och i intet fall med mera, än hans lott i boet utgör.

2 mom. Från utgörande af inkomstbevillning *frikallas:*

a) staten;

b) landsting, hushållningssällskap, städer och andra menigheter: för sådan inkomst, som icke härflutit af rörelse eller yrke;

kyrkor, akademier och vetenskapliga samfund, allmänna undervisningsverk, stipendiefonder, pensionsanstalter, sjuk- och fattigvårdsinrättningar jämte andra fromma stiftelser: för all annan inkomst än den i 9 § 2 mom. *b*) omförmälda inkomst vid lediga ecklesiastika sysslor;

allmänna hypoteksbanken, konungariket Sveriges stadshypotekskassa, allmänna hypotekskassan för Sveriges städer och hypoteksföreningar;

järnkontoret, så länge kontorets vinstmedel användas till allmänt nyttiga ändamål och kontoret icke lämnar utdelning åt sina delägare; samt

sparbanker, som afses i lagen af den 29 juli 1892 och hvilkas reservfond vid senaste bokslut icke uppgått till fem procent af insättarnas fordran;

c) medlem af konungaätten: för af staten anvisadt anslag samt för inkomst af kapital;

d) olönad svensk konsul: för annan inkomst än den, han härifrån åtnjutit;

e) främmande makts härvarande beskickning och konsulat tillhörande person jämte betjäning:

om han icke är svensk medborgare: för all annan inkomst än den, som utgjorts af från Sverige uppburen allmän eller enskild pension eller erhållits genom här idkad rörelse;

om han är svensk medborgare: för den inkomst, han åtnjutit af sin tjänst hos den främmande makten;

f) utlänning eller i utlandet bosatt svensk undersåte, hvilken gifvit eller medverkat vid offentlig föreställning, som afses i förordningen angående bevillningsafgifter för särskilda förmåner och rättigheter den 23 oktober 1908: för inkomst af föreställning, för hvilken dylik afgift utgjorts

eller befrielse från afgift jämlikt förordningens 4 § 10 mom. åtnjutits; samt

g) lappallmogen: för inkomst af renskötsel.

5 Kap.

Beskattningsort m. m.

13 §.

Skattskyldig taxeras för inkomst af kapital och arbete:

a) patronus ecclesiæ: för inkomst af tionde eller ersättning därför: där inkomsten utgått;

b) den, som drifver bankrörelse: för inkomst däraf: där rörelsen genom hufvud-, afdelnings- eller kommissionskontor utöfvats;

den, som idkar järnvägsdrift: för inkomst däraf: där hufvudkontor och stationer varit belägna;

den, som idkar kanaldrift: för inkomst däraf: vid hufvudkontoret samt å hvarje ort, som af kanalanläggningen berörts;

den, som med hjälp af ledning tillhandahåller vatten eller elektrisk energi: för inkomst däraf: där vattenverk eller kraftstation varit förlagda, där kontor funnits samt där vatten eller elektrisk energi förbrukats;

c) bolag: för inkomst af annan rörelse än sådan, hvarom i *b*) stadgas: å den eller de orter, där bolagets rörelse eller någon hufvudsaklig gren däraf på mera självständigt sätt eller i afsevärd omfattning drifvits; men i fall sådana bestämda orter icke förefunnits, äfvensom för inkomst af kapital: där bolaget har sin styrelse;

d) handlande, fabriksägare samt annan yrkes- och näringsidkare: för inkomst af rörelsen eller yrket: å den eller de orter, där rörelse eller yrke eller någon hufvudsaklig gren däraf på mera självständigt sätt eller i afsevärd omfattning idkats; dock skola handlande i de städer, hvilka innefatta flera församlingar, för den handelsrörelse, de därstädes idkat, äfvensom de skattskyldige, hvilkas rörelse eller yrke utöfvats på flera orter, men endast kortare tid på hvarje ort, taxeras inom den församling, där de äro mantalsskrifna;

e) ägare af fartyg, hvaruti flera hafva del: för inkomst af fartyget: där hufvud- eller korrespondentredaren är mantalsskrifven; eller om sådan ej finnes: där fartyget har sin hemort;

f) de under konsistoriernas vård eller annan offentlig förvaltning ställda kassor: för inkomst vid lediga ecklesiastika sysslor: i den ort, där densamma eljest bort beskattas;

g) utrikes boende, här i riket icke mantalsskrifven löntagare: för lön från svenska statsverket: i Stockholms stad och Nikolai församling; samt

h) utrikes boende pensionstagare: för pension från svenska statsverket eller allmän inrättning: där pensionen utbetalats.

För annan inkomst än den här ofvan i denna § omförmälda taxeras skattskyldig: där han är eller bör vara mantalsskrifven; eller då sådan ort ej finnes: där inkomsten hufvudsakligen förvärfvats.

Afliden persons inkomst af sådan beskaffenhet, som i nästföregående stycke afses, taxeras: där den aflidne senast varit eller bort vara mantalsskrifven; eller då sådan ort ej finnes: där inkomsten hufvudsakligen förvärfvats.

14 §.

Konungen äger att med annat lands regering ingå öfverenskommelse om särskilda grunder för fördelningen i skatteafseende mellan Sverige och det andra landet af inkomst af näring, som idkats under sådana förhållanden, att näringsidkaren är för inkomst af näringen skattskyldig inom bägge länderna; skolande i fråga om det inkomstbelopp, som efter sålunda bestämda grunder skall tagas till beskattning i Sverige, gälla hvad här ofvan i denna förordning om beskattningsort är stadgadt.

Öfverenskommelse, som här sägs, skall upphöra att gälla högst sex månader efter därförut skedd uppsägning.

Denna förordning skall tillämpas från och med den 1 januari 1911 till slutet af det år, under hvars lopp ny bevillning af fast egendom samt af inkomst varder af Riksdagen fastställd.

Särskilda anvisningar till ledning vid taxeringen.

Uppskattning af fast egendoms värde.

1 §.

Värdet af *fast egendom* bestämmes med ledning af:

1:o) jordbruksegendom tillhörande areal i åker, äng, skogs- eller betesmark jämte särskilda förmåner, såsom vattenfall, torfmosse, lastageplats, fiske, som ej är i jordebok särskildt upptaget, m. m. äfvensom utsäde och kreatursbesättning vid egendomen; börande härvid jämväl behörigt afseende fästas vid egendomens läge, de särskilda ägoslagens och skogens beskaffenhet samt beloppet af de grundskatter och öfriga allmänna utskylder, med undantag af bevillningen, hvarmed egendomen är belastad; skolande, då frälseränta förenats med äganderätten till den jord, hvaraf sådan ränta dittills utgått, vid bestämmandet af fastighetens värde detsamma ökas med ett belopp, motsvarande räntans kapitalvärde beräknadt efter 5 procent;

2:o) egendomens vid verkställd värdering för erhållande af lån från hypoteksinrättning antagna värde, såvida sådan värdering skett under näst föregångna fem år och det egendomen därvid åsatta värdet sedermera icke blifvit i väsentlig mån förändradt;

3:o) den för sådan, under loppet af nästföregångna fem år försåld egendom senast betingade köpeskilling, såvida icke därunder inbegripits godtgörelse för inventarier eller växande gröda, eller köpet afslutats mellan nära anhöriga, eller vid försäljningen förbehåll gjorts om undantagsförmåner, eller därvid förekommit andra särskilda omständigheter, som skäligen anses hafva inverkat på köpeskillingens bestämmande utöfver eller under egendomens verkliga värde; börande vid bestämmande af detta värde afseende icke fästas å beskaffenheten af sådana byggnader, som på egen-

domens afkastning icke hafva något egentligt inflytande, likasom värdet af kreatur, redskap och andra inventarier eller förlag vid jordbruksfastighet icke heller må vid fastighetsvärdets bestämmande tagas i beräkning;

4:o) årliga hyres- eller arrendesumman för uthyrd eller bortarrenderad egendom, såvida icke särskilda förmåner eller åligganden blifvit därunder inbegripna, såsom rättighet till inventariers begagnande, arbetsbiträde från annan egendom och skogsfång utöfver husbehof m. m., eller skyldighet att uppodla, reparera och uppföra byggnader eller utföra andra arbeten å den arrenderade egendomen samt inom kort tid densamma afträda, eller såvida icke, efter hvad vid jämförelse mellan denna och närbelägna egendomar af lika storlek och beskaffenhet sig visar, hyres- eller arrendebeloppet blifvit bestämdt med afseende å släkt- eller andra kända förhållanden mellan ägaren och hyresmannen eller arrendatorn;

5:o) brandförsäkringsvärdet å de i stad och på dess område eller i köping och därmed jämförlig ort befintliga egendomars åbyggnad samt å bruks-, kvarn- och fabriksbyggnader på landet äfvensom å andra där uppförda hus och byggnader, hvilka icke begagnas för jordbruket och dess binäringar tillhörande rörelse, samt å sådan åbyggnad på särskilda lustställen och därmed jämförliga mindre lägenheter, som utgör dessas egentliga värde, såvida icke brandförsäkringsvärdet skulle understiga det belopp, som på grund af andra omständigheter kan anses motsvara de brandförsäkrade husens och byggnadernas verkliga värde;

6:o) läget och arealen af hvar och en i stad, köping eller därmed jämförlig ort belägen egendom med därtill hörande särskilda förmåner.

Då taxering af fast egendom ej kan verkställas enligt här ofvan upptagna grunder, bör egendomens värde upptagas till det belopp, som motsvarar uppskattningsvärdet å andra i närheten belägna jämförliga egendomar, på hvilka dessa grunder kunnat tillämpas; åliggande det vederbörande taxeringsmän att vid taxeringen tillämpa den eller dem af här ofvan angifna taxeringsgrunder, som anses bäst leda till egendomens uppskattning till dess verkliga värde.

Då fast egendom, som under sistförflutna fem år blifvit såld eller undergått ofvan omförmälda värdering, uppskattas högre eller lägre än den senast betingade köpeskillingen eller den godkända värderingssumman, så ock då förändring göres i det senast fastställda taxeringsvärdet, böra de särskilda skäl, hvilka därtill föranledt, i taxeringshandlingarna eller nämndens protokoll antecknas. Åbyggnader å stadsegendom samt öfriga i femte punkten här ofvan uppräknade hus och byggnader få ej, utan på ena-

handa sätt tillkännagifven särskild anledning, upptagas till lägre värde än det, för hvilket samma byggnader äro hos allmän brandförsäkringsinrättning emot brandskada försäkrade, ej heller till lägre värde än det, som motsvarar den behållna hyresafkastningen, kapitaliserad efter fem procent.

I de fall, då uti fast egendoms uppskattningsvärde ingå både jordbruksfastighet och sådana byggnader eller inrättningar, hvilka icke begagnas för jordbruket och dess binäringar tillhörande rörelse, skall hela det uppskattade fastighetsvärdet fördelas så, att särskildt utsättes värdet af själfva jordbruksfastigheten med de egendomen tillhörande, för jordbruket och dess ändamål afsedda bostads- och andra byggnader, samt särskildt värdet af alla öfriga byggnader och inrättningar, för hvilka bevillning anses böra utgöras.

2 §.

De år 1910 fastställda taxeringsvärdena å fast egendom skola gälla under åren 1911 och 1912, hvarefter allmän uppskattning af fast egendom enligt de i bevillningsförordningen och dessa anvisningar föreskrifna grunder skall verkställas år 1913 och sedermera hvart femte år, från nämnda år räknadt.

Har under tiden till år 1913 eller sedermera under tiden mellan två på hvarandra följande allmänna fastighetstaxeringar brandförsäkringsvärdet å byggnader i stad och på dess område eller å öfriga i 1 § 5 mom. af dessa anvisningar uppräknade hus och byggnader blifvit ökadt eller minskadt, eller fast egendoms värde antingen genom ny- eller tillbyggnader, nya fabriksanläggningar eller andra inrättningar blifvit i betydligare mån förhöjdt eller genom skogsafverkning, nedrifning af byggnader, inträffad eldsvåda, vattenflöde eller annan dylik anledning märkligen förminskats i förhållande till dess uppskattade värde, då bör detta värde jämkas efter de förändringar, egendomen undergått.

Det taxeringsvärde, som blifvit fast egendom åsatt under åren 1911 och 1912 eller under tiden mellan två på hvarandra följande allmänna fastighetstaxeringar, bör vid först därefter inträffande sådan taxering å nyo pröfvas.

Uppgår fast egendoms värde icke till 100 kronor, skall detsamma införas endast i den för anteckningar afsedda kolumn i taxeringslängden. Likaså skall endast i nämnda kolumn införas värdet å sådan lägenhet eller byggnad, för hvilken, jämlikt 5 § *d)* bevillningsförordningen, fastighetsbevillning icke erlägges.

Uppskattning af inkomst af rörelse m. m.

3 §.

Med afseende å hvad i 13 § *b*) af förordningen angående bevillning af fast egendom samt af inkomst stadgas angående ort, där inkomst af *bankrörelse* skall beskattas, iakttages, att, då rörelsen drifvits vid flera kontor, alla omkostnader och förluster under räkenskapsåret af sådan beskaffenhet, att vid beskattning afdrag därför äger rum, påföras rörelsen i dess helhet, hvarefter beräkningen af den del af beskattningsbara inkomsten, som belöper å hvarje särskildt kontor, sker på följande sätt. De belopp, som enligt kontorets månadsrapporter vid hvarje månads slut balanserats å kontorets in- och utlåningsräkningar, sammanläggas och summan delas med månadernas antal, hvarefter den sålunda erhållna kvoten anses utvisa medelbeloppet af kontorets in- och utlåning för året. Efter det förhållande, hvari denna in- och utlåning står till den på enahanda sätt bestämda, sammanlagda in- och utlåningssumman för alla kontoren, uträknas den del af beskattningsbara inkomsten, som bör taxeras i den ort, där kontoret är beläget. Utelöpande postremissväxlar inräknas icke i in- och utlåningsrörelsen.

Vidkommande inkomst af *järnvägsdrift* iakttages först, att därunder ej inräknas skattskyldigs inkomst af sådan rörelse, som icke direkt sammanhör med själfva järnvägsdriften, t. ex. rederirörelse, ej heller sådan inkomst, hvilken är genom fastighetsbevillning beskattad, såsom arrenden, hyror och dylikt.

Inkomsten af *järnvägsdriften* fördelas till beskattning på följande sätt.

Fem procent af inkomsten taxeras i den ort, där nästföregående år hufvudkontoret var beläget. Återstoden fördelas mellan järnvägens stationer efter deras *trafikvärde*. En stations trafikvärde skall beräknas lika med halfva summan af järnvägens bruttoinkomst af stationens afsända och anlända godstrafik (ilgods, styckegods och vagnslastgods), ökad med järnvägens bruttoinkomst af vid stationen försålda personbiljetter. Gods, som i samtrafik eller i transitotrafik inkommit från främmande bana, räknas såsom afsändt från öfvergångsstationen; likaså räknas till annan bana utgående gods såsom anländt till öfvergångsstationen. Såsom järnvägens station räknas härvid äfven af densamma använd, annan järnväg tillhörig station. Den del af järnvägens beskattningsbara inkomst af järnvägsdriften,

som enligt denna beräkning belöper på en station, taxeras i den kommun, där stationen är belägen. Tillhör stationsområdet flera kommuner, taxeras den beskattningsbara inkomsten af stationen till lika delar i dessa kommuner.

Har skattskyldig, som idkat järnvägsdrift, för egen räkning trafikerat främmande bana, skall för taxeringen resultatet af rörelsen å hvardera banan för sig fastställas. För detta ändamål beräknas först den behållna inkomsten af rörelsen i dess helhet, med tillägg af skatter och öfriga utgiftsposter, för hvilka afdrag författningsenligt icke äger rum, men dock utan afdrag vare sig för ränta å gäld eller för ersättning, som i någon form skolat utbetalas för nyttjande af den främmande järnvägen. Det på detta sätt bestämda totala driftöfverskottet fördelas därefter mellan de trafikerade banorna efter det sammanlagda trafikvärdet af hvardera banans stationer; stationernas trafikvärden beräknas därvid, såsom om banorna utgjorde en enda järnväg, dock att för station, som tillhört båda banorna, stationens uträknade trafikvärde uppdelas i två trafikvärden, allt efter som stationens trafik hänfört sig till den ena eller den andra banan. Från den del af driftöfverskottet, som enligt denna beräkningsgrund kommer på den främmande järnvägen, afdrages den ersättning, som skolat utbetalas för nyttjandet af den främmande järnvägen, jämta ränta, som kan anses belasta driften å densamma; återstoden, som utgör den skattskyldiges beskattningsbara inkomst af den främmande banan, skall, sedan fem procent tillgodoräknats den ort, där hufvudkontoret varit beläget, fördelas till beskattning mellan den främmande banans stationer i förhållande till deras förut bestämda trafikvärde. Från den del af driftöfverskottet, som faller på den skattskyldiges egen järnväg, göres afdrag för ränta å gäld, som belastar denna järnväg, hvarefter återstoden, sedan jämväl däraf fem procent tillgodoförts den ort, där hufvudkontoret varit beläget, fördelas till beskattning mellan samma järnvägs stationer efter deras trafikvärde. Den beskattningsbara inkomst, ägaren af den främmande järnvägen har af densamma, skall likaledes, sedan fem procent af inkomsten tillgodoräknats den ort, där ägaren haft kontor för järnvägen, fördelas mellan stationerna å denna järnväg efter deras trafikvärden.

På liknande sätt förfares, om den skattskyldige trafikerat flera främmande banor.

I fråga om skattskyldigs inkomst af *kanaldrift* iakttages, att därunder ej inräknas inkomst af fastighet, för hvilken skattskyldig erlagt fastighetsbevillning, ej heller inkomst af rörelse, som icke direkt sammanhör med kanalrörelsen, såsom t. ex. rederirörelse. Den beskattningsbara inkomsten

fördelas till beskattning mellan den kommun, där nästföregående år hufvudkontoret var beläget och som tillgodoräknas fem procent af inkomsten, samt de kommuner, som af kanalanläggningen berörts, i förhållande till vissa för dessa kommuner bestämda *fördelningstal*. Dessa fördelningstal, som efter den skattskyldiges hörande fastställas af Kungl. Maj:ts befallningshafvande att lända till efterrättelse, till dess annorlunda förordnas, erhållas genom att till kilometertalet af kanalens längd inom hvarje kommun lägga antalet slussar inom kommunen. Kanallängden, hvartill endast hänföras sträckor, som först genom kanalföretaget gjorts segelbara, räknas i kilometer och tiondedelar däraf, hvarvid bråkdel, som ej uppgår till full tiondedel bortfaller. Utgör kanalanläggning på någon sträcka gräns mellan två kommuner, uppdelas fördelningstalet för denna sträcka lika på hvardera kommunen.

Vid taxering af företag, som afser att med hjälp af *ledning* tillhandahålla *vatten eller elektrisk energi*, skall hälften af den beskattningsbara inkomsten upptagas i den kommun, där vattnet eller den elektriska energien förbrukats, eller, då förbrukningen ägt rum inom olika kommuner, fördelas dem emellan i förhållande till bruttoinkomsten däraf inom hvarje särskild kommun. Den andra hälften taxeras i den kommun, där vattenverk eller kraftstation samt kontor varit förlagda, och fördelas, om vattenverk eller kraftstation samt kontor legat å olika orter, till beskattning emellan dessa orter efter den grund, som taxeringsmännen finna skälig.

4 §.

Utlänning, som efter därtill enligt särskild författning förvärfvad rätt reser omkring i landet och för egen eller annans räkning bjuder ut till försäljning eller försäljer af honom medförda eller eljest i riket befintliga varor, skall erlägga bevillning i enlighet med de i 8—13 §§ af bevillningsförordningen bestämda grunder; skolande hvad sålunda är vordet stadgadt äga tillämpning äfven i det fall, att utlänning medför utländska varor, som förut blifvit under en eller annan form rekvirerade.

5 §.

Hvar och en skattskyldig bör för sin inkomst genom handel, handtverk eller annan näring taxeras till bevillning efter inkomstens verkliga belopp, antingen den näring, hvarigenom inkomsten erhålles, idkas för den skattskyldiges egen räkning eller af honom bedrifves såsom kommissionär

eller innehafvare af annan persons yrkesrätt; och då den vid bevillningstaxeringen för ett eller annat yrke påförda beskattning icke medför eljest saknad rättighet för den skattskyldige till utöfvandet af detta yrke, så äro taxeringsmännen icke pliktiga att undersöka och pröfva behörigheten till detsammas idkande.

6 §.

Såsom inkomst af arrende af kronoegendom taxeras ett belopp, motsvarande sex procent af det egendomens taxeringsvärde, som fastställes under det löpande året.

Uppskattning af inkomst utaf arbetsanställning, tjänst eller pension.

7 §.

Lön och annan inkomst, som utgår i spannmål eller persedlar, upptages med det kontanta belopp, den efter ortens medelpris utgör.

Värdet af bostadsförmån beräknas med ledning af i orten gällande hyrespris eller i saknad af tillfälle till sådan jämförelse efter annan grund, som taxeringsmännen finna tillämplig. I de fall, då ämbets- och tjänsteman, såsom boställshafvare, erlagt fastighetsbevillning för boställe, skall han icke taxeras till inkomstbevillning för sin förmån af fri bostad på samma ställe.

I afseende å inkomstberäkningen är särskildt att iakttaga, att, medan å *ena* sidan allt som i tjänst eller uppdrag uppburits, därunder inbegripet äfven hvad som anvisats till bestridande af med tjänsten eller uppdraget förenade särskilda kostnader, upptages till taxering, afdrag å andra sidan får göras för samtliga utgifter, hvilka äro att anse såsom kostnader för fullgörande af tjänsten eller uppdraget. Sålunda komma, bland annat, i betraktande afdrag för resekostnader och ökning i lefnadskostnader, då skattskyldig för ändamålet måste vistas utom den vanliga boningsorten. Afdrag får göras för kostnadens fulla belopp allenast med den inskränkning, att afdraget för sådan kostnad, för hvilken ersättning blifvit *särskildt* anvisad, icke må öfverstiga det anvisade beloppet.

Då för bestridande af med tjänst eller uppdrag förenade kostnader, hvarom i 8 § 1 mom. förmäles, ersättning anvisats af staten, får afdrag för kostnaderna ej äga rum.

Allmänna föreskrifter.

8 §.

Huruvida skattskyldigs tillfälliga årsförlust (t. ex. genom kreatursjukdom, skeppsbrott, varulagers förstöring och dylikt) bör betraktas såsom minskning i årets inkomst eller såsom kapitalförlust, pröfve taxeringsmyndigheterna efter rörelsens och förlustens storlek och beskaffenhet.

9 §.

Enär aktiebolag eller solidariskt bankbolag skall erlägga bevillning både för ränteinkomsten af hela det i bolaget nedlagda kapitalet och för den vinst, som rörelsen därutöfver lämnat, så böra de enskilda delägarne icke taxeras för inkomst från samma bolag. Ej heller taxeras medlem i förening för ekonomisk verksamhet för hvad han erhållit såsom vinstutdelning å insats i föreningen.

10 §.

Vid tillämpning af 12 § 1 mom. i bevillningsförordningen, angående befrielse från eller lindring i bevillning för inkomst af kapital eller arbete, skall den skattskyldiges eller, i fråga om äkta makar, deras behållna afkomst nästföregående år såväl af vederbörande då tillhörig fast egendom som ock af sådan särskildt beskattad rörelse, som drifvits i bolag eller idkats å annan ort än den, där den skattskyldige är mantalsskrifven, tagas i beräkning vid bestämmandet af de sammanräknade årsinkomsterna, hvarvid i fråga om fast egendom iakttages, att inkomst af jordbruksfastighet beräknas till 6 procent och inkomst af annan fastighet till 5 procent af taxeringsvärdet. Om sålunda skattskyldig finnes i sin mantalsskrifningsort hafva haft t. ex. 450 kronors inkomst af kapital eller arbete samt tillika ägt stadsfastighet taxerad till 2,000 kronor och hvilken alltså bör upptagas till 100 kronors afkomst, så att hans sammanräknade årsinkomst uppgått till 550 kronor, får enligt föreskriften i andra stycket af det ifrågavarande momentet, jämfördt med hvad ofvan sagts, sådan skattskyldig tillgodonjuta bevillningsfrihet för ett belopp af 450 kronor och kommer således i det förutsatta fallet icke att erlägga någon bevillning för inkomst, hvaremot den skattskyldige, som jämte 450 kronors in-

komst af kapital tillika åtnjutit exempelvis 2,000 kronors inkomst af aktier, skall erlägga full bevillning för de 450 kronorna. Har gift man haft 1,100 kronors inkomst af kapital eller arbete och därjämte ägt jordbruksfastighet till ett taxeringsvärde af 5,000 kronor med 300 kronors däraf beräknad afkomst, samt har hans hustru tillika haft 400 kronors inkomst af aktier, hvilken inkomst varit från mannens förvaltning rättsligen undantagen, i följd hvaraf makarna i sammanräknade årsinkomster åtnjutit tillhopa 1,800 kronor, kommer bevillning att, utan medgifvande af något afdrag, mannen påföras för hans först berörda inkomst af 1,100 kronor. Har mannen haft 1,500 kronors inkomst af kapital eller arbete och hustrun 400 kronors inkomst af tjänst, så att deras sammanlagda inkomst utgjort 1,900 kronor, skall hvardera taxeras för hela sin inkomst och därför erlägga bevillning utan afdrag.